

Outdoor & Adventure

als praktijkvak in het vmbo

Klimrots

Wat opvalt is dat juist de laatste jaren er veel extra aandacht voor de buitensport is ontstaan. De tendens in de maatschappij is dat we graag milieu- en maatschappelijk bewust onze (vrije)tijd indelen. Outdoor & adventure sluit daar mooi op aan. Aspecten van de activiteiten zijn namelijk: groen, duurzaam, actief, spannend, dynamisch, gezond met de nadruk op samenwerken. In dit artikel een beeld hoe het vak is vormgegeven.

Door: Kay Weijters en Joris Arts

Het idee

Als lid van de vaksectie lichamelijke opvoeding ben ik al een aantal jaar erg enthousiast over buitensportactiviteiten die

je op school vrij eenvoudig kunt aanbieden. Denk aan teambuildingsactiviteiten, levend stratego, boslopen, oriëntatietochten enzovoorts. Leerlingen zijn hiervoor vaak erg

enthousiast en het draagt ook bij aan een gezonde leefstijl. Onze locatie van het Helicon vmbo Groen in Eindhoven is bovendien gesitueerd aan een mooi stukje natuur waar

Bivak maken

Bivak

Leerjaar 3

Modules	Onderwerpen die aan bod komen	Eindbeoordeling op basis van
Mountainbiken	Technieklussen Onderhoud materiaal Promotiefilmpje maken (maken, bewerken, plaatsen)	PR-Video
Oriëntatietochten	Routetechnieken (GPS, kompas etc.) Oriëntatietochten uitzetten Tocht begeleiden voor deelnemers	Tocht organiseren + begeleiden
Klimmen + EHBO	Klimtechnieken Kliminstructies geven Klimveiligheid EHBO: basic life support	Klimtechniek + EHBO - toets (theorie en praktijk)
Organiseren Ardennenkamp	Algehele voorbereiding Instructie geven Voorlichting geven aan deelnemers Maken kampboekje Bedrijven Ardennen benaderen	Mediakaart instructie + voorbereiding kamp

Leerjaar 4

Modules	Te behandelen onderwerpen	Beoordeling op basis van
Wateractiviteiten	Vlotbouwen Kajaktechnieken Veiligheid op het water Instructievideo maken	Instructievideo
Touwen + Knopen	Basisknopen Uitnodigen deelnemers In teamverband survivalrun opzetten	Organiseren survivalrun

de rivier 'De Dommel' doorheen kronkelt. Deze makkelijk uit te voeren buitensportlessen werden door ons, vakleerkrachten lichamelijke opvoeding, uitgewerkt en tijdens de reguliere lessen lichamelijke opvoeding en recreatie & sport aangeboden. De resultaten van deze positief ingestelde lessen waren goed. Leerlingen kregen steeds meer plezier in het sporten in de buitenlucht.

Doorlopende leerlijn

Naarmate we meer ervaring opdeden in het aanbieden van de buitensportlessen kreeg ik het idee om een officieel praktijkvak te ontwikkelen dat zich volledig zou richten op buitensport. Doel van dit programma; het creëren van een doorlopende leerlijn naar de Helicon mbo-opleidingen Outdoor & Adventure (Velp, Apeldoorn, Geldermalsen, Helmond).

De schoolleiding en het College van Bestuur waren al snel erg enthousiast over het plan dat ik presenteerde. Na goedkeuring van mijn ondernemingsplan kreeg ik in september 2010, tien weken de tijd om verder onderzoek te doen naar de mogelijkheden. In deze tien weken heb ik kennis gemaakt met de mbo-opleidingen Outdoor & Adventure. Het doel was om

een programma te maken dat leerlingen een goede basis geeft om de opleiding te kunnen starten. We bieden het praktijkvak aan als doorlopende leerlijn in de bovenbouw van het VMBO. Scholieren kunnen na het behalen van hun diploma makkelijker doorstromen naar 'Outdoor & Adventure' op het mbo. Maar ook voor opleidingen als Sport en Bewegen, het Cios, Sport- en bewegingscoördinator en ROC Toerisme en Recreatie. We gaan zelfs de handen ineen slaan om leerlingen die doorstromen naar Helicon mbo Outdoor & Adventure studietijdverkort aan te bieden als ze het voortraject op het vmbo al hebben gevolgd. De opleidingen moeten elkaar dus goed aanvullen en niet tegenwerken."

Wensen

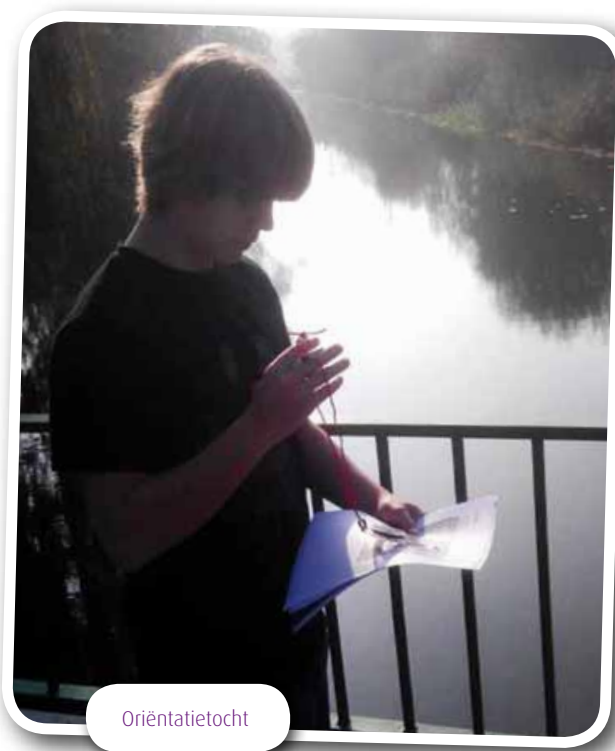
Door in gesprek te gaan met de docenten van de mbo's en zelf een aantal weken in het programma meege draaid te hebben, kreeg ik een goed beeld wat de doelstellingen van de modules op het vmbo moesten zijn.

Om een goede doorstroom te bevorderen werd het verhogen van de eigenvaardigheid met betrekking tot de Outdoor-vaardigheden belangrijk geacht. Verder is belangrijk dat leerlingen bekend zijn met de volgende competenties: samenwerken, organiseren, instructie geven, plannen, leidinggeven, presenteren en vooral doorzetten.

De uitwerking

De volgende stap in het proces was het daadwerkelijk uitwerken en schrijven van de modules. Wij werken op onze opleiding in periodes van tien weken. In zo'n periode zijn leerlingen actief bezig met een beroepsituatie. Per week krijgen de leerlingen een halve dag les in het praktijkvak dat ze gekozen hebben. Het werken in een beroepsituatie houdt in dat we een echte situatie nabootsen waaraan we de competenties en leerdoelen ophangen. In klas 3 doorlopen de leerlingen vier beroepsituaties en in klas 4 nog eens twee. Ook lopen ze een aantal weken stage. De modules voor het vak Outdoor & Adventure staan hiernaast:

Behalve met het uitwerken van de modules had ik ook mijn handen vol aan het aanschaffen van materiaal, werving van deelnemers, PR en het aanleggen van een bruikbaar netwerk van stageplaatsen. Zelfs dit schooljaar ben ik daar samen met mijn afstudeerstagiair druk mee bezig geweest. >>

Oriëntatietocht

Contact:

k.weijtens@helicon.nl

Mountainbike

Vlot bouwen

Samenwerken

De eerste resultaten

Na een jaar lang hard gewerkt te hebben aan alle voorbereidingen startte het pilotjaar Outdoor & Adventure in september 2011. Na bijna een volledig schooljaar kan ik niet anders zeggen dat het een daverend succes is geweest. Leerlingen zijn erg enthousiast over het programma en werken zeer serieus en gemotiveerd aan de opdrachten. Op persoonlijk vlak zijn ze in een schooljaar enorm gegroeid. Door steeds te oefenen met het geven van instructies, in teamverband organiseren van activiteiten en verantwoordelijkheid te moeten nemen zijn ze stukken volwassener en zelfverzekerder geworden. Ook ouders zijn erg te spreken over de lessen. Wat een steeds terugkerende opmerking is, is dat deze lessen een uitstekende basis vormen voor een succesvolle ontwikkeling van pubers. Zelfs mocht een leerling besluiten na het behalen van het vmbo-diploma verder te willen studeren in een andere richting dan komen ook daar de verworven competenties uitstekend van pas.

Hoe nu verder?

komend schooljaar gaan de derdejaars leerlingen naar de vierde klas en is de praktijkrichting volledig operationeel. Het speerpunt voor volgend schooljaar is het verder op de kaart zetten van het programma Outdoor & Adventure. Het is nu nog niet voldoende bekend onder leerlingen in Eindhoven en omstreken dat dit programma door Helicon Opleidingen in het vmbo wordt aangeboden. Ik verwacht verder dat het de aankomende schooljaren uit kan groeien tot een hele populaire studierichting. Komend schooljaar opent de Fontys Sporthogeschool met onder andere de afstudeervariant Sports & Leisure de deuren van hun nieuwe school in Eindhoven. Dit nieuwe opleidingsinstituut komt op ongeveer een kilometer afstand van onze vestiging te liggen. Wellicht is in de toekomst ook daar een mooie samenwerking mee te verwezenlijken.

Kay Weijtens is docent lichamelijke opvoeding en Outdoor & Adventure aan Helicon Opleidingen vmbo Groen Eindhoven. Joris Arts is afstudeerstagiair van de FSH Tilburg

Foto's: Kay Weijtens ◀■